

heb je tijd om te *observeren*. Heb je weinig tijd om per leerling de evaluatiefiche in te vullen, noteer dan de zaken die opvallen (bv. 2 leerlingen die de hele tijd zitten te kletsen, leerlingen die te lang met een opdracht bezig zijn, ...).

Je kunt leerlingen ook (aan de hand van vragen of een evaluatiefiche) *zelf* hun samenwerken in groep laten beoordelen. Zo kom je vaak zaken te weten die je anders (doordat je geen 6 groepjes tegelijkertijd kunt in het oog houden) niet zou weten, bv. over het niet of moeilijk functioneren van iemand in de groep.

4 Referenties

CEGO-bundel 'Participatief leren en onderwijzen' (2005-2006)

CEGO-bundel 'Contractwerk en werken in hoeken' (2004-2005)

LIPPENS, M., VANDERMEERSCH, F., Begeleid Zelfstandig Leren in het secundair onderwijs, Van In Wommelgem, 2005.

Ronde 6

Ann Steverlynck

Sint-Theresia-instituut - Kortrijk

Contact: ann.steverlynck@sint-theresia.be

Shakespeare en The Lion King

1 Algemeen beeld Elizabethaans theater

Korte filmfragmenten – "Shakespeare in Love" – theaters / reactie kerk / rivaliserende toneelgezelschappen

Achtergrond / Situering

- Engeland: tweede helft 16de eeuw
- Theatervoorstellingen hadden plaats op straat of in kroegen. Het stadsbestuur was daar fel tegen gekant, tegen samenscholingen op straat want er was altijd geweld mee gemoeid.
- Koningin Elizabeth I was het theater gunstig gestemd. Zij voerde enkele wetten door, die een grote verandering betekenden voor het theater:

1. Toneelgezelschappen werden aan edelen verbonden, of aan eerbare burgers
vb. Queen Elizabeth's Men, Lord Chamberlain's Men, Earl of Pembroke's Men
Op die manier had ze natuurlijk sociale controle.
2. In 1575 werd het beroep van acteur wettelijk erkend; daarvoor was een toneelspe-
ler een landloper
Wettelijk erkend = stabielere functie met status.
3. In 1575 werd het eerste vaste theater in Londen gebouwd (voorbeeld: zie film)
4. Publiek kwam uit alle lagen van de bevolking, uiteraard trokken bepaalde theater-
huizen een deftiger publiek aan dan andere
5. Vrouwenrollen werden gespeeld door mannen of jongens omwille van de eerbaar-
heid
6. Acteurs waren totaalentertainers: ze moesten kunnen zingen, dansen, muziekin-
strumenten bespelen...
7. De Kerk trok nog steeds de eerbaarheid van het toneel sterk in twijfel!!

2. Inleiding op Shakespeare: situering + carrière

Er kan heel veel verteld worden over Shakespeare en juist weer zeer weinig; zijn bio-
grafie is eigenlijk een blinde vlek, wat niet uitzonderlijk is voor die tijd.
Shakespeare was namelijk nogal van eenvoudige afkomst!!

Duid de belangrijkste stukken aan binnen het artikel en maak een synthese van onge-
veer 10 regels – niet meer dan 15 regels – raadpleeg nog andere bronnen om je info te
staven – bronvermelding – taak op smartschool.
Mondelinge presentatie?

3. Hamlet – Shakespeare: de strijd van een ziel

- Video: The Lion King

Bekijken videofilm (2 lessen)

De leerlingen concentreren zich op de verhaalelementen en vooral op het personage
Simba.

Verhaalanalyse: wat gebeurt er?

Mufasa = koning / Scar = broer = jaloers

*Scar beraamt aanslag op Simba. Deze mislukt. Scar vermoordt Mufasa (broedermoord)
en schuift de schuld in de schoenen van Simba. Scar regeert maar neemt zijn verant-
woordelijkheid niet op. Simba komt terug en herstelt de vrede + rechtvaardigheid.*

- Vergelijking met 'Hamlet' van Shakespeare

Lezen van enkele fragmenten na uitleg korte inhoud.

Hamlet wordt teruggehaald uit de universiteit omdat zijn vader, de koning, gestorven is. Kort na diens begrafenis hertrouwt zijn moeder met zijn oom (Claudius), de broer van zijn vader. Hamlet kan dit niet verkroppen. Ondertussen komt Horatio (een vriend van Hamlet) melden dat hij een geest heeft gezien op de kantelen van het kasteel. Hamlet gaat kijken en ontdekt dat het de geest van zijn overleden vader is en die vertelt dat hij niet gedood is door een slang (zoals werd verteld) maar door Claudius, die vergif in zijn oor heeft gegoten terwijl hij lag te slapen. De geest van zijn vader smeekt om wraak.

Hamlet is helemaal in de war; ze denken dat hij gek is. Claudius zendt 2 spionnen naar Hamlet. Ondertussen arrangeert Hamlet een toneelstuk op het kasteel, waar een simulatie wordt gespeeld op de moord van zijn vader. Claudius reageert woedend. Hamlet mist echter de moed om Claudius te doden. Hij wordt ontboden bij zijn moeder en slingert haar allerlei verwijten naar het hoofd. Polonius (vriend van Claudius) staat te luistervinken en wordt per ongeluk gedood door Hamlet. De geest verschijnt om Hamlet aan te manen om het werk af te maken. Omwille van de moord, wordt Hamlet naar Engeland gestuurd met zijn 2 spionnen. Hij kan echter ontsnappen en keert terug.

Ondertussen heeft Ophelia (liefje van Hamlet) zichzelf verdronken en wil de broer van Ophelia wraak nemen op Hamlet. Een plan wordt beraamd om Hamlet te doden: een tweegevecht met een vergiftigd zwaard en vergiftigde wijn.

De moeder van Hamlet drinkt per ongeluk van de vergiftigde wijn en sterft. De broer van Ophelia sterft aan zijn verwondingen en ook Hamlet is dodelijk verwond, maar dan slaat hij uiteindelijk toe en vermoordt Claudius en doet hem ook van de vergiftigde wijn drinken. Ten slotte sterft hij en redt Horatio Hamlets eer door alles te verklaren aan het Deense volk.

Fragmenten:

- 21: mededeling van Claudius dat hij zal trouwen met Gertrude en zal regeren;
- 35-36: verschijning van de geest. Hamlet moet wraak nemen. Verklaring van de broedermoord;
- 59-60: Hamlet twijfelt of hij zijn verantwoordelijkheid (de wraakneming) kan opnemen. Het risico is zo groot en alles bij het oude laten is zoveel gemakkelijker.
- 78: wegzenden van de troonopvolger, hij wordt te gevaarlijk;
- 103: het beramen van de moord op Hamlet door de koning en door de broer van Ophelia;
- 115-116: ontdekking van alle schurkenstreken van Claudius;
- 123-124-125-126-127: het tragisch einde. De uiteindelijke wraakneming.

- Vergelijking tussen Hamlet en The Lion King

Mufasa = Hamlet senior

Simba = Hamlet junior

Scar = Claudius

De geest verschijnt om het personage te wijzen op zijn verantwoordelijkheid na de broedermoord.. Het is gemakkelijker om in je positie te blijven en te doen alsof je neus bloedt (Hakuna Matata / to be or not to be). Rafiki speelt voor het geweten. CATHARSIS als Simba terugkeert. We moeten onze verantwoordelijkheid opnemen ook al lopen we daarbij een enorm risico.

- Kenmerken van Hamlet (Shakespeare)

1. Shakespeare is een kind van zijn tijd = Renaissance. Dit betekent een heropwaardering van de Griekse en Romeinse cultuur. De Kerk verliest stilaan haar invloed en de mens wordt meer centraal gesteld (humanisme).
2. Shakespeare neemt alle verdiensten van het Griekse theater over en bevrijdt het van zijn mythologische en religieuze sfeer.
3. Het Elizabethaans theater is – anders dan het middeleeuwse – het toneel van individuele conflicten. De personages vertegenwoordigen niet langer een stand of maatschappelijke groep. Ze staan zelf in voor hun daden en juist daarin ontstaat de tragiek. In deze grotere individuele verantwoordelijkheid en zelfbestemming reflecteert Shakespeare het nieuwe tijdperk van de Renaissance.
4. Shakespeare maakt tragedies met karaktertekening. Zijn personages nemen de verkeerde beslissingen en komen langzaam tot een pijnlijke inkeer. Ze worden verteerd door jaloezie of machtswellust of worden gehinderd door zelftwijfel of sociale regels.
5. Deze opvatting van theater beïnvloedt nog steeds ons theater: een spiegel van het karakter van de mens in al zijn facetten. (CATHARSIS)

- Hamlet in een nieuw kleedje